

Obavijesti i najave šalžite na
kultura@novilist.hr

kultura

DOBA MJEDI NOVA KNJIGA SLOBODANA ŠNAJDERA PREDSTAVLJENA U RIJECI

Oda slobodi pojedinca

Slobodan Šnajder evokacijom sudbine svoje obitelji još jednom pokazao zavidnu erudiciju i znanje o mnogim područjima

Kim CUCULIĆ

RIJEKA ► Nova knjiga Slobodana Šnajdera »Doba mjedi« predstavljena je sinoć u riječkom antikvarijatu Ex libris. Kako je u ime izdavačke kuće TIM press istaknuo Hašim Bahtijari, riječ je o knjizi koja vrlo brzo stječe simpatije čitatelja, a i u stručnoj javnosti primljena je izuzetno dobro i prate je odlične recenzije.

– U ovom romanu autor prati sudbinu jedne obitelji u razdoblju od 1770. do 1990-ih godina. U 18. stoljeću grupa njemačkih kolonista dolazi u Vukovar, u okviru terezijanskih reformi, i ostaje u Slavoniji. Riječ je o obiteljskom, ali i o povijesnom romanu u kojem se Slobodan Šnajder s mnogo detalja pozabavio onim što se događalo u spomenutom periodu. On prati sudbine pojedinaca koji ni na koji način ne pristaju biti dio kolektiva, »stada« ili »čopora«. Ovaj je roman oda slobodi pojedinca i očuvanju identiteta. Radi se o opsežnom djelu koje se ne čita lako – osvrnuo se Bahtijari.

Drama-biografija

Na povijesni kontekst romana ukazao je Nenad Popović, koji je govorio o sudbini dunavskih Nijemaca koji su stigli do Vukovara. Šnajderov roman zadire u

Hašim Bahtijari, Darko Gašparović, Slobodan Šnajder i Nenad Popović

povijest toga kolektiva čija će sudbina biti strašna.

– Dogodilo se, naime, da je 1941. monstruoza njemačka ratna mašinerija proglasila te naše ljude

svojim uzdanicama i nadjudima, odnosno folksdöjčerima. Novačeni su u SS i postali su žrtve jednog sistema. O tome imamo malo saznanja i zato

je ova knjiga važna i dragocjena. Šnajderov roman može se čitati poput »Rata i mira«. Vrlo je uvjerljiv i predstavlja neku vrstu obiteljske biografije. Svje-

doćeci o svojim roditeljima, koji su imali ekstremno suprotstavljene biografije, autor otvara najteže teme – kazao je Popović.

Georg i Vera, kako se u romanu zovu autorovi roditelji, našli su se na posve suprotnim stranama – jedan na strani partizana, a drugi na strani Waffen SS-a. Po tome je ova priča europska, svjedočeći o moći ideologije koja zna podijeliti i stol i postelju, jučer kao i danas. Iz različitih obzira, pa i zbog straha, ta je priča malokad ispričana do kraja. Središnji dio romana događa se u Poljskoj, vjerojatno najstrašnijem poprištu Drugoga svjetskog rata, dok kraj romana pripada mrtvima. Na roman »Doba

mjedi« osvrnuo se i Darko Gašparović, koji je kazao da epska struktura ovog djela predstavlja novost u Šnajderovu opusu. Gašparović je istaknuo i da je Slobodan Šnajder prije svega dramski pisac, što se osjeća i u njegovom romanu koji je drama-biografija, ali ne samo pojedinca nego i čitavog jednog kolektiva.

Vrlo slojevito djelo

– Šnajderov roman ima arhetipsko utemeljenje – to je arhetipska priča o obitelji, odlasku u rat i o povratku. Zanimljiva je i pozicija pripovjedača iz očišta djeteta, a ima i dio gdje je pripovjedač nerodeno dijete. Riječ je o vrlo slojevitom djelu koje otvara mnoga pitanja. Važna je odlika ovog romana što autor o teškim i bolnim temama progovara bez osude i mržnje – istaknuo je Gašparović.

Slobodan Šnajder kazao je da je pisanju romana prethodilo istraživanje koje je trajalo više od deset godina, a njegova obiteljska priča odredila mu je život. Susret sa Šnajderom, koji je pratila brojna publika u Rijeci, trajao je gotovo dva sata tijekom kojih je Slobodan Šnajder evokacijom sudbine svoje obitelji još jednom pokazao zavidnu erudiciju i znanje o mnogim područjima. Pročitao je i nekoliko ulomaka iz svog romana.

Susret sa Šnajderom, koji je pratila brojna publika u Rijeci, trajao je gotovo dva sata